

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

Alueellisten ELO-ryhmien ja ELO- koordinaattoreiden näkemyksiä elinikäisen ohjauksen koordinaatiosta - yhteenveto ennakkokyselyn vastauksista

**Raimo Vuorinen, Projektipäällikkö
Jyväskylän yliopisto, Koulutuksen tutkimuslaitos**

TNO-foorumi 25.3.2022

Kommentteina 25.3. aamun kysymyksiin...

- **Fokus & Lokus?**

- / Koordinaation edellytyksenä yhteinen tiedonmuodostus horisontaalisesti ja vertikaalisesti eri tasoilla:

- Monihallinnollinen taso

- Monialainen taso

- Moniammatillinen taso

- **Sanoitus ja ajoitus?**

- / Suunnittelussa – ohjauksellisten kysymysten tarkastelu yhtenä ydinprosessina jo rakenteita koskevan suunnittelun edetessä

- / Ennaltaehkäisevän ja korjaavan lähestymistavan tasapaino

- / Määrällisen ja laadullisen sanaston/käsitteistön yhteiset liittymispinnat ja tulkinnat

Ennakkokyselyn toteutus

- Kysely lähetettiin alueille 15.2.2022
- Vastauksia saatiin 1`8.3.2022 mennessä 15/18 ryhmästä
  - / ELO-koordinaattorien vastaus 5 alueelta
  - / ELO-ryhmien näkemys 8 alueilta
  - / Yksi ELO-alue pidättäytyi vastaamasta
  - / Yksi yhteinen vastaus kahdelta ryhmältä

ELO-strategia 2020-23:

- Pitkän tähtäimen tavoitteena on, että ohjausta toteuttavien sektoreiden yhteistyö on sujuvaa ja työnjako selvää.
- Hallituskauden 2020-23 aikana on:
  - / Vahvistaa alueellista yhteistyötä ja verkostoja asiakaslähtöisten palvelujen luomiseksi, mm. vahvistamalla ja vakiinnuttamalla alueellisten ELO-verkostojen toimintaa.
  - / Koota valtakunnallinen pysyvä rakenne koordinoimaan elinikäisen ohjauksen kokonaisuutta ja tukemaan valtakunnallisia, alueellisia ja paikallisia toimijoita, esimerkiksi osana jatkuvan oppimisen palveluorganisaatiota.
  - / Valtakunnallisen ohjaus- ja neuvontapalvelujen suunnittelussa ja toteutuksessa hyödynnetään niin kansallisia kuin kansainvälisiä malliesimerkkejä.

Yleisiä havaintoja kyselyn valmistelusta ja vastausprosessista...

- Valmisteluryhmä otti valmistelussa huomioon nämä asiat:
  - / Osa strategiaan liittyvistä kehittämissuhteista on vielä valmisteluvaiheissa
  - / Kaikki ELO-ryhmät eivät pysty välttämättä ottamaan kantaa kaikkia strategisia painopisteitä koskeviin koordinaatiotarpeisiin, mutta ELO-ryhmiltä toivottiin ideoita ja näkemyksiä koordinaatiota tarvitsevista asioista ja alueen kannalta tarkoituksenmukaisista vaihtoehdoista ja vastuutahoista.
  - / Tavoitteena oli laatia aiempien vuosien tapaan yhteenveto alueellisten ELO-ryhmien esittämistä erilaisista vaihtoehdoista TNO-foorumissa aikana käytävien keskustelujen pohjaksi.
- Vastausprosessi paljasti, että...
  - / Teema on ajankohtainen
  - / Asiasta on tarpeen keskustella
  - / Kysely ainakin nosti asian pöydälle

Kysymykset alueille:

- 1. Mitä elinikäisen ohjauksen suunnitteluun, toteutukseen ja johtamiseen liittyviä asioita olisi tarkoituksenmukaisinta koordinoida valtakunnallisesti ja/tai alueellisesti? Mikä olisi tarkoituksenmukaisin vastuutaho?**
- 2. Mikä olisi alueenne näkökulmasta paras mahdollinen tai toivotuin tapa koordinoida elinikäiseen ja jatkuvaan oppimiseen integroituvaa elinikäistä ohjausta?**
- 3. Kuvatkaa mahdollisia alueellisia elinikäisen ohjauksen koordinoinnin tapoja, jotka voisivat toimia pohjana kansalliselle koordinaatiolle?**

Saavutettavasti ja asiakaslähtöisesti

Parannetaan kaikenikäisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia hyödyntää tarvitsemiaan tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluita koko elämänkaaren ajan seuraavin keinoin:

Lisäämällä ohjausresursseja eri sektoreilla huomioiden asiakaslähtöinen erityisryhmien tavoittaminen

Valtakunnallinen koordinaatio OKM, TEM, OPH, JOTPA, KEHA

Alueellinen koordinaatio ELY+AVI, kunnat, TE-toimistot

Linjaukset toiminnalle
Projektirahoituksen kohdentaminen
Olemassa olevien toimintojen tilannearvio
Työvälineet rahoituksen kohdentamiselle

Sidosryhmien verkostot alueellisten painotusten sopimiseksi
Tilanneanalyysit valtakunnallisten linjausten toteuttamiseksi
Saatavuuden ja saavutettavuuden arviointi
TE-24 –uudistuksen toteutuksen seuranta

Saavutettavasti ja asiakaslähtöisesti

Parannetaan kaikenikäisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia hyödyntää tarvitsemiaan tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluita koko elämänkaaren ajan seuraavin keinoin:

Edistämällä monikanavaista ohjausta ja kannustamalla ohjauksen järjestäjiä monipuolistamaan asiointikanavia ja -tapoja

Valtakunnallinen koordinaatio OKM, TEM, OPH, JOTPA, KEHA

Alueellinen koordinaatio ELY+AVI, TE-toimistot, kirjastot

Valtakunnalliset työvälineet kansalaisten tasapuolisuuden varmistamiseksi
Kansalliset suositukset palvelujen mitoituksesta
Kansallinen kokonaisarkkitehtuuri

Alueelliset pilotit palvelujen kehittämiseksi
Alueellisten erityispiirteiden tunnistaminen
Liikkuvat ja jalkautuvat palvelut alueellisten erityispiirteiden mukaisesti
Paikalliset ja organisaatiokohtaiset toteutus suunnitelmat

Saavutettavasti ja asiakaslähtöisesti

Parannetaan kaikenikäisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia hyödyntää tarvitsemiaan tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluita koko elämänkaaren ajan seuraavin keinoin:

Edistämällä monialaisia ohjauspalveluja eri käyttäjäryhmille

Valtakunnallinen koordinaatio OKM, TEM, OPH, JOTPA, KEHA

Alueellinen koordinaatio ELY+AVI, kunnat, TE-toimistot ja kolmas sektori

Valtakunnalliset strategiset painopisteet ja nostot tarvittaessa

Alueelliset palveluratkaisut
Tarvittaessa resurssien uudelleen kohdentaminen alueen tarpeiden mukaisesti
Alueellinen palvelukartta paikallisista toimijoista

Valtakunnalliset kartoitukset tarvittavien kohdennusten pohjaksi

Valtakunnalliset laatukriteerit toiminnoille

Saavutettavasti ja asiakaslähtöisesti

Parannetaan kaikenikäisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia hyödyntää tarvitsemiaan tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluita koko elämänkaaren ajan seuraavin keinoin:

Lisäämällä palvelutarpeen ja osaamisen kartoittamista ohjauksen yhteydessä ja hyödyntämällä moniammatillista ja monialaista yhteistyötä yksilöllisen ohjaus-, koulutus- ja palvelupolun rakentamiseksi jatkumona.

Valtakunnallinen koordinaatio OKM, TEM, OPH, JOTPA, KEHA

Alueellinen koordinaatio ELY+AVI, kunnat TE-toimistot

Työvälineet palvelutarpeen kartoittamiseksi

Tilanneanalyysit valtakunnallisten työvälineiden avulla
Alueellisten erityispiirteiden tunnistaminen
Alueellisten monialaisten työmuotojen vakiinnuttaminen
Palvelujen kohdentamisen seuranta
Kuntakokeilujen tulosten jalkauttaminen
Matalan kynnyksen, monialaisten ja monikanavaisten saatavuuden ja laadun edistäminen alueilla

Saavutettavasti ja asiakaslähtöisesti

Parannetaan kaikenikäisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia hyödyntää tarvitsemiaan tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluita koko elämänkaaren ajan seuraavin keinoin:

Lisäämällä palvelutarpeen ja osaamisen kartoittamista ohjauksen yhteydessä ja hyödyntämällä moniammatillista ja monialaista yhteistyötä yksilöllisen ohjaus-, koulutus- ja palvelupolun rakentamiseksi jatkumona.

Valtakunnallinen koordinaatio OKM, TEM, OPH, JOTPA, KEHA

Alueellinen koordinaatio ELY+AVI, kunnat TE-toimistot

Työvälineet palvelutarpeen kartoittamiseksi

Tilanneanalyysit valtakunnallisten työvälineiden avulla
Alueellisten erityispiirteiden tunnistaminen
Alueellisten monialaisten työmuotojen vakiinnuttaminen
Palvelujen kohdentamisen seuranta
Kuntakokeilujen tulosten jalkauttaminen

”TE-palveluiden lisänä alueilla tulisi olla ohjausresurssia, jonka tehtävä ei ole päättää työttömyysetuuksista tai muista tuista vaan vahvista työllistymisedellytyksiä”

Saavutettavasti ja asiakaslähtöisesti

Vahvistetaan kaikenikäisten urasuunnittelutaitoja koulutuksessa, työelämässä ja elämän siirtymävaiheissa

Koordinoimalla omatoimisten urasuunnittelutaitojen kehitystä

Valtakunnallinen koordinaatio OKM, TEM, OPH, JOTPA, KEHA

Valtakunnalliset urasuunnittelutaitojen kuvaukset

Urasuunnittelutaidot osaksi valtakunnallisia opetussuunnitelmien ja tutkintojen perusteita

Yritysten ja HR-toimijoiden rohkaisu urasuunnittelutaitojen vahvistamiseen

Alueellinen koordinaatio ELY+AVI, kunnat, oppilaitokset

Valtakunnallisten työvälineiden soveltaminen alueellisten erityispiirteiden mukaisesti

Paikalliset ja alueelliset koulutukset teeman osalta

Saavutettavasti ja asiakaslähtöisesti

Edistetään työelämässä tapahtuvaa osaamisen tunnistamista, hankkimista ja urasuunnittelua

Parantamalla urasuunnittelu- ja ohjauspalvelujen saatavuutta ja hyödyntämistä työpaikoilla yhteistyössä julkisesti järjestettyjen työelämän palveluiden kanssa

Kehittämällä työssä olevien osaamisen kartoittamisen ja urasuunnittelun tapoja ja välineitä, ennakointitiedon hyödyntämistä sekä lisäämällä tietoisuutta osaamisen kehittämiseen ja urasuunnitteluun

Valtakunnallinen koordinaatio OKM, TEM, OPH, JOTPA, KEHA

Alueellinen koordinaatio ELY+AVI, TE-toimistot, kunnat

Valtakunnalliset ja yhteismitalliset työvälineet osaamisen kartoittamiseen

Alueellisen ennakointitiedon hyödyntäminen, tietoisuuden lisäämisen osaamisen kehittämistä ja urasuunnittelusta

Valtakunnalliset työvälineet ennakointitiedon kokoamiseen ja tuottamiseen keskeisten toimijoiden käyttöön, myös yrityksille

Alueellisten erityispiirteiden tunnistaminen

Digitaalisesti

Varmistetaan jatkuvan oppimisen digitaalisen palvelukokonaisuuden käytännön toteutus vuoteen 2023 mennessä, jossa ohjaus ja urasuunnittelunäkökulma ovat keskiössä. Tavoitellaan toimivaa digitaalista ohjaus- ja kartoituspalvelukokonaisuutta, jossa hyödynnetään paremmin yhteistä koulutus-, työmarkkina- ja osaamistietoa

Valtakunnallinen koordinaatio OKM, TEM, OPH, JOTPA, KEHA

Alueellinen koordinaatio ELY+AVI, kunnat, TE-toimistot

Yksi valtakunnallinen tietoturvallinen alustamonalaiseen ohjaukseen

Alueelliset erityispiirteet mukaan palvelun tarjonnassa

Valtakunnallinen kokonaiskoordinaatio

Palvelujen kehittäminen pilotteina

Valtakunnalliset tietojärjestelmät tiedolla johtamiseen tarvittavan tiedon systemaattiseen tuottamiseen ja kokoamiseen

Ohjauksen saatavuuden varmistaminen

Valtakunnalliset työvälineet yhteismitallisen ennakointitiedon kokoamiseen ja tuottamiseen

Alueellisen ennakointitiedon jakaminen ja yhteinen käsittely

Valtakunnalliset linjaukset yhteiseen digitaitoja vahvistavaan koulutukseen

Koulutusten alueellinen toteutus

Laadukkaasti

Laaditaan kansalliset ohjaustyön ja erikoisosaamisten kuvaukset Ohjaajakoulutuksen kokonaisarviointi Ohjausalan koulutusrakenteiden kehittäminen

Valtakunnallinen koordinaatio OKM, TEM, OPH, JOTPA, KEHA

Alueellinen koordinaatio ELY+AVI, kunnat, TE-toimistot

Valtakunnalliset laatukriteerit
Valtakunnallinen tilanearviointi
Valtakunnalliset osaamisvaatimukset

Säännölliset arvioinnit paikallisten toimintaedellytysten näkökulmasta

Paikalliset sovellukset valtakunnallisista kriteereistä paikallisten toimintaedellytysten ja olosuhteiden mukaisesti

Yhdenvertaisesti ja kestävästi

Ohjauksella edistetään kansallista ja kansainvälistä alueellista liikkuvuutta

Valtakunnallinen koordinaatio OKM, TEM, OPH, JOTPA, KEHA

Alueellinen koordinaatio ELY+AVI, kunnat, TE-toimistot

Valtakunnallinen ohjeistus, esim laatukriteerien kautta

Alueellisten erityispiirteiden tunnistaminen

Kansalliset strategiset linjaukset

Alueelliset koulutukset

Alueelliset palvelumuotoilut

Valtakunnalliset monikieliset materiaalit verkkoon

Maakunnalliset päätökset resurssien yhdistelemiseksi

Alueelliset painotukset kehittämiskohteiden yksilöimiseksi

Monialaisesti ja koordinoidusti

Kootaan valtakunnallinen pysyvä rakenne koordinoimaan elinikäisen ohjauksen kokonaisuutta ja tukemaan valtakunnallisia, alueellisia ja paikallisia toimijoita, esimerkiksi osana jatkuvan oppimisen palveluorganisaatiota.

Valtakunnallinen koordinaatio OKM, TEM, OPH, JOTPA, KEHA

Alueellinen koordinaatio ELY+AVI, kunnat, TE-toimistot

Valtakunnallinen koordinaatio olemassa olevia rakenteita hyödyntämällä

Varmistettava alueellisten verkostojen toiminta myös jatkossa

Vuoropuhelu valtakunnallisten toimijoiden ja alueiden välillä

Monialaisia alueellisia palveluja koskeva lainsäädäntö

Lainsäädännön ja tuen jalkauttaminen alueille

Tietoon perustuen

Asetetaan sektorirajat ylittävät yhteiset elinikäisen ohjauksen seurantakohteet ja arviointivälineet. Tarjotaan toimijoille tukea seurantavälineiden käyttöönottoon. Tietoa kerätään eri sektoreiden ohjauspalveluiden saatavuudesta, laadusta sekä vaikuttavuudesta ja tuloksista

Valtakunnallinen koordinaatio OKM, TEM, OPH, JOTPA, KEHA

Alueellinen koordinaatio ELY+AVI, kunnat, TE-toimistot

Valtakunnallinen koordinaatio ja ohjeistus
Valtakunnalliset laatukriteerit
Valtakunnallinen ohjauksen koordinaatio ja ohjaukseen kohdennetun rahoituksen seuranta

Alueellisen tiedon kokoaminen
Alueellisten erityispiirteiden tunnistaminen ja tarkastelu
Alueellisesti kootun tiedon hyödyntäminen palvelujen kehittämisessä

Rahoituksen kohdentaminen pysyvään tutkimukseen

Ongelmakohtien esiin nostaminen ja johtopäätösten tekeminen
Alueella kehitettyjen toimivien työmuotojen jakaminen valtakunnallisesti
Henkilöstön koulutus kehittämistyöhön

Mikä olisi alueenne näkökulmasta paras mahdollinen tai toivotuin tapa koordinoida elinikäiseen ja jatkuvaan oppimiseen integroituvaa elinikäistä ohjausta?

- Valtakunnallinen koordinaatio koetaan tällä hetkellä hajanaiseksi
- Valtakunnallinen kehys/toimintamalli alueille esimerkiksi digitaalisen ekosysteemin kautta – yhteismitallisen tiedolla johtamisen näkökulmasta
- Alueille oma toimintakehys
- Toimijoina ELY-keskus/AVI yhteistyössä JOTPA:n ja MOPA:n kanssa
- Toiveena ELOLIV-toiminnan jatkuminen

Kuvatkaa mahdollisia alueellisia elinikäisen ohjauksen koordinoinnin tapoja, jotka voisivat toimia pohjana kansalliselle koordinaatiolle?

- Etelä-Savo: Osaamisen kehittäminen, elinvoimatyö ja hyvinvointi,
- Etelä-Savo: ”Savostamo” – alueellisen tiedon tuottaminen
- Pohjois-Karjala: ELO & JAO yhteinen koordinaatioryhmä
- Pohjois-Pohjanmaa: Kansallisen strategien työstäminen alueellisesti
- Uusimaa & Etelä-Pohjanmaa: ELO & JAO yhteistoiminta
- LAPPI: Monialainen toiminta (Ohjaamot, Osaamo, Pointti)
- Keski-Suomi: ELO-toiminta ja yliopisto
- Egentliga Finland: Projektet Ung i Åboland

Kiitos!

Raimo Vuorinen, KT
Projektipäällikkö
Koulutuksen tutkimuslaitos
Puh. +358-50-3611909
Email: raimo.vuorinen@jyu.fi